

A SZÉN-DIOXID SZEREPE A KLÍMAVÁLTOZÁSBAN

Reményi Károly

az MTA rendes tagja,
MTA Műszaki Tudományok osztálya,
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gépészmérnöki Kar
remenir@freemail.hu

A közelmúltban, a klímaváltozás kutatásában, a különböző paraméterek hatásának elemzésével kapcsolatos tudományos, elméleti és mérési, nemzetközi és hazai tevékenység jelentősen erősödött. A klímaváltozás a Föld létezésében evidencia.

Jelentős tudományos szervezetek, kutatóintézetek és kutatók ezrei, valamint hazai kutatók nyilvánítják ki azon véleményüket, hogy az emberi tevékenység következtében a légkörbe kerülő „üvegházgázok” (elsősorban a szén-dioxid) hatását eltúlozva interpretálják.

A „globális felmelegedés” tárgyalásakor a fogalmakat, különösen a globális hőmérséklet fogalmát nem szerepeltetik egyértelműen, ami különösen az egyébként nagyon értékes mérések felhasználásakor vezet téves vélemény kialakításához.

A CO₂-koncentráció és a nem megfelelően definiált, továbbá a nem megfelelő pontossággal meghatározott körülmények között mért hőmérsékletértékek közötti kapcsolat gyakran irányított értéket szolgáltat.

A „proxyadatok” nem segítenek egyértelművé tenni az emberi tevékenységből származó

CO₂-mennyiség és a „globális hőmérséklet-emelkedés” közötti kapcsolatot.

A korábbi határozott, széles körben elterjesztett véleménnyel ellentétben, az elméleti és mérési adatok alapos elemzésével a tudományos világ meghatározóan jelentős része, szigorúan tudományos szempontok alapján nem látja lehetségesnek, hogy az emberi társadalom létehez kapcsolódó CO₂ a klímaváltozás folyamatára befolyást gyakoroljon.

A CO₂-csökkentésre alapozott energetikai tervezés erőltetése elhibázott. Azok az érvek, amelyek szerint kedvező hatása volt az energiagazdálkodásra, nem fogadhatók el, mert helytelen energiaforrás-elosztási arányok kialakulásához vezet.

Az energetikai hatékonyság javítása elsődleges feladata az energetikának, és ez a környezetszennyezés lényeges csökkentését is biztosítja. Ekkor érvényesülnek a helyes gazdaságossági szempontok is.

A karbon a környezetben nem szennyezőanyag, hanem az életfolyamatok mind egyikének szerves része.

Kulcsszavak: *szén-dioxid, globális felmelegedés*

Interjú

SZELLEMI DÉZÉS

Csepeli György szociálpszichológussal beszélget Sipos Júlia

Az emberiség mindig is mítoszokat, legendákat és meséket alakított ki magának, hiteket talált ki, mert keresett, vonzódott a misztikushoz és a varázslatokhoz, mígnem – látszólag – bekövetkezett a világ „varázstalanítása”...

Ön szerint mi a sajátossága korunknak ebből a szempontból, amikor látszólag a tények vették át a hatalmat a hitek fölött, mégis lépten-nyomon távgyógyítókkal, médiumokkal és látókkal találkozunk?

Az valóban alapvető, hogy az ember nem tud nem hinni, ebben semmi csoda nincs, hiszen az egzisztenciánk – hogy Albert Camus kifejezésével éljek – hihetetlenül abszurd, hiszen nem tudjuk, miért születünk, miért halunk meg, és végképp nem tudjuk, hogy a két dátum között mi a dolgunk... Ezért nem meglepő, hogy a társadalmilag megszerkesztett valóság létrehozása során kidolgozott, a hit felkeltésére és fenntartására alkalmas eszközöket használjuk annak érdekében, hogy a létünkkel kapcsolatos alapvető, s ugyanakkor megoldhatatlan és megválaszolatlan kérdéseket megválaszolhassuk. Egy példa a sok kínáló közül: a francia királyoknak volt egy sajátos gyógyító technikájuk, amiről Marc Bloch írt érdekes könyvet *A királyi érintés* címmel. Az volt a lényege,

hogy a francia királyok XI. Lajostól XVI. Lajosig az év meghatározott napjain szélesre tárták a palota kapuit, és bárki eljöhett, akinek valamiféle betegsége volt. A király fogadta a sokszor többzres tömeget. Mindenki egyenként járult elé. Csak annyi történt, hogy a király a beteg testrészeire rátette a kezét, és a következőket mondta: „*a Király megérint, Isten meggyógyít.*” Annyiban különbözik ez a módszer modern gyógyítási eljárásoktól, hogy nem kellett paraszolvenciát meg társadalombiztosítást fizetni, hanem a betegek kaptak pénzt. És meg is gyógyultak.

De akkor ehhez képest mi az, ami ma más?

Az alapok nyilván ugyanazok. A tartalom ugyanaz, csak a forma változott meg. Tömeg-társadalomban élünk. Nincs király, nincsenek rendek, nincsen isteni legitimáció, amely a csodatevés erejével ruházta fel nemcsak a királyt, hanem azokat a személyeket, akik a szentség erejétől áthatva a transzcendencia üzenetét voltak képesek hordozni. A királyokon kívül mások is képesek voltak ilyen eszközökkel gyógyítani. A mai csodadoktoroknak nincs ilyen legitimációjuk, de munkájuk nagyon hatékony, miközben új médiumokon keresztül érik el hívó pácienseiket. Pár éve írt György Péter az *Élet és Irodalomban*